

2017 SGR949

Manuscripts

QUI SOM?

El grup “**Manuscripts. Grup de Recerca d’Història Moderna**” va ser reconegut com a grup de recerca consolidat en la convocatòria de l’any 2005 i obtingué reconeixement i finançament en les convocatòries dels anys 2009 i 2014. Les seves recerques s’han centrat en l’estudi de les cultures polítiques i les identitats nacionals a Catalunya, així com dels diaris personals i memòries entre els segles XV i XIX.

web: <http://grupsderecerca.uab.cat/manuscripts>

Els **membres** del grup que pertanyen al Departament d’Història Moderna i Contemporània (UAB) són:

- ❖ ANTONI SIMON TARRÉS
- ❖ IGNASI FERNÁNDEZ TERRICABRAS
- ❖ MARIA ANTÒNIA MARTÍ ESCAYOL
- ❖ ANTONIO ESPINO LÓPEZ
- ❖ OSCAR JANÉ CHECA

ALTA CAPACITAT FORMATIVA

El Grup gaudeix d’un **nucli estable d’investigadors de diverses generacions**. Des de l’any 1989 ha obtingut **7 projectes consecutius I+D+I** del Ministeri. Al llarg de la seva història ha demostrat una alta capacitat formadora (ha tingut al seu càrrec fins a 16 becaris predoctorals, 2 Ramón y Cajal, 1 Juan de la Cierva i 2 becaris post-doctorals) i els seus investigadors disposen d’un elevat nombre de trams de recerca i de docència.

Darreres tesis defensades:

- MASDEU, Raimon (2016): *Reconstrucció de famílies de la parròquia de Sant Just Desvern (1509-1936). Un estudi de demografia històrica.*
- TORRA, Ricard (2018): *La Visita del General de Catalunya: la institució i el seu encaix en el sistema institucional català d’època moderna (segles XV-XVIII).*
- PALOMO, Cristian (2018): *Identitat i vocabulari polítics a Catalunya durant la Guerra de Successió.*

XARXES INTERNACIONALS

El Grup Manuscripts va estar a la base de la constitució d’una **Xarxa transpirinenca** sobre l’estudi dels ego-documentos que va permetre la visibilització internacional dels estudis catalans sobre dietaris i memòries personals.

Mantenim contactes habituals i cooperació amb diverses institucions europees, i molt especialment amb les dels territoris de parla catalana, com la **Universitat de València** (Dr. Vicent Escartí, Dra. Eulàlia Miralles), la **Universitat de Perpinyà-Via Domícia** (Dr. Patrici Poujade, Dr. Joan Peytavi) o l’**Institut d’Estudis Catalans** (Dr. Enric Pujol, Dr. Albert Balcells, Dr. Ernest Belenguer).

El grup compta ja amb un important reconeixement en el món acadèmic francès, italià i portuguès, i en els darrers anys s’està obrint al món anglosaxó, com mostren les estades del Dr. Òscar Jané a la Universitat de Stanford (Califòrnia, maig 2017) i de la doctora Maria Antònia Martí a la Truman State University (Missouri, EUA, 2015) o les cada cop més nombroses publicacions en anglès.

IDENTITATS NACIONALS A CATALUNYA

En el començament, aquest estudi s’havia centrat en les **cultures polítiques** (estudis sobre pensament polític, classes dirigents, incidència de les guerres, etc.). En l’actualitat s’intenta plantejar el tema amb una forta aposta interdisciplinària i d’història comparada, per la via, per exemple, de l’estudi de la interrelació entre les identitats nacionals i la **religiositat**, la història del paisatge i del **medi ambient**, o incloent-hi la ja indefugible perspectiva de **gènere**.

Algunes publicacions recents:

- FERNÁNDEZ TERRICABRAS, Ignasi: “La confessionalisation dans l’Espagne moderne: approches et débats” en EL ALAOUI, Youssef, ed.: *Marisques (1501-1614). Une histoire si familière*, Presses Universitaires de Rouen et du Havre, Rouen, 2017, p. 31-63.
- JANÉ, Oscar: *Louis XIV et la Catalogne. De la politique au Sud de l’Europe au XVIIe siècle*, Presses Universitaires de Perpignan, Perpignan, 2016.
- JANÉ CHECA, Oscar: “L’indépendance catalane : « identité, vous avez dit identité? ” *RIS. Revue Internationale et stratégique*, 102 (2016/2), pp. 121-131.
- SIMON TARRÉS, Antoni: *Llengua i política a la Catalunya del segle XVII*. Alexandre Ros i Gomar (1604-1656). Afers, Catarroja-Barcelona, 2016.
- SIMON TARRÉS, Antoni: *La Bíblia en el pensament polític català i hispànic de l’època de la raó d’Estat*, PAM, Barcelona, 2016.
- SIMON TARRÉS, Antoni: “The concept of Spain in Catalan and Hispanic political thought from the era of reason of state” a NEWCOMB, Robert P., ed.: *Catalonia and Portugal. The Iberian Peninsula from the periphery*, Peter Lang, Berna, 2015, p. 355-378.
- SABATÉ, Flacel, ed.: *Historical Analysis of the Catalan Identity*, Peter Lang, Berna, 2015 (amb col·laboracions d’Antoni Simon i Tarrés, Oscar Jané Checa, Ignasi Fernández Terricabras i Cristian Palomo Reina).

PORTAL WEB DE LA MEMÒRIA PERSONAL

www.memoriapersonal.eu

És una base de dades que recull informació sobre més de **180 dietaris personals o memòries** redactats entre els segles XV i XIX per autors de totes les classes socials (nobles, militars i clergues, però també mercaders, pagesos i artesans). El portal facilita informació sobre la ubicació, l’abast cronològic, la llengua i els registres lingüístics emprats. Gràcies a això, aquests documents són utilitzats per historiadors de tot el món en estudis d’història de la llengua, d’història de la vida quotidiana i de la mentalitat popular, de les identitats, etc. 83 d’aquests documents es poden consultar íntegrament **digitalitzats** al Dipòsit Digital de Documents de la Universitat Autònoma de Barcelona (<http://ddd.uab.cat/collection/memper?ln=ca>)

Algunes publicacions recents:

- PARÈTS, Miquel: *Crònica*, vol. II, Ed. Barcino, Barcelona, 2017. Notes històriques d’Antoni SIMON.
- JANÉ OSCAR i POUIADE PATRICI, ed.: *Memòria personal. Construcció i projecció en primera persona a l’època moderna*, Casa de Velázquez, Madrid, 2015.
- PUJOL, Enric, ed.: *Antologia de memòries i dietaris personals catalans sobre la Guerra de Successió*, IEC, Barcelona, 2014. Estudi introductori d’Oscar JANÉ.
- JANÉ, Oscar; FERNÁNDEZ, Ignasi; MIRALLES, Eulàlia, eds.: *Memòria personal. Una altra manera de llegir la història*, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 2013

LA FRONTERA

En els estudis recents, les fronteres emergeixen cada cop més com un concepte fonamental. Si bé fins ara la mirada europea centrava els estudis sobre elements de disputa i de conformació estatal, vegeu nacionalers, una **comparativa internacional** de la construcció fronterera pot evidenciar una tipologia de casos diversa, i alhora una visió comuna de les identitats construïdes al voltant de la frontera, una frontera que en casos pot ser perifèria i en d’altres trobar-se al cor de les decisions polítiques de l’Estat. La comparativa dels casos americans i europeus esdevé d’un interès cabdal per a comprendre’n els processos històrics, les mutacions conceptuals, i l’assimilació o no del concepte de frontera en termes democràtics.

Algunes publicacions recents:

- ESPINO LÓPEZ, Antonio: *La Cerdanya en armas. Conflicto e identidad en la frontera catalana, 1637-1714*, Ed. Milenio, Lleida, 2017.
- ESPINO LÓPEZ, Antonio: “La Cerdanya: plaza de armas de la Monarquía Hispánica en el Pirineo, 1654-1673”, *Historia Social*, 85 (2016), p. 3-19.
- ESPINO, Antonio; JANÉ, Oscar, eds.: *Guerra, frontera i identitats*, Ed. Afers, Catarroja-Barcelona, 2015.
- JANÉ CHECA, Oscar: “The boundaries between France and Spain in the Catalan Pyrenees: Elements for the construction and invention of borders” a Katarzyna Stoklosa & Gerhard Besier, ed.: *European Border Regions in Comparison: Overcoming Nationalistic Aspects or Re-Nationalization?*, Routledge, Londres, 2014, p. 39-57.
- MARTÍ ESCAYOL, Maria Antònia; ESPINO LÓPEZ, Antoni: *Catalunya abans de la Guerra de Successió. Ambrosi Borsano i la creació d’una nova frontera militar, 1659-1700*, Ed. Afers, Catarroja-Barcelona, 2013.

PENSAR I DIFONDRE LA HISTÒRIA

Seminari de Joves Investigadors

Organitzem un seminari especialment adreçat a estudiants de doctorat, màster o treball de fi de grau. Des del curs 2014-15, es reuneix en sis sessions cada curs amb temàtiques diverses i sempre des d’una perspectiva interdisciplinària. S’hi vol aprofundir en qüestions metodològiques i historiogràfiques que poden ser útils als estudiants a l’hora de plantejar-se les seves recerques. És, doncs, un espai de debat i treball. En cada sessió normalment participa un investigador sènior i un altre post-doctoral exponent les seves trajectòries professionals i investigadores.

III

Ser Seminar de treball i recerca – TIC, Màster i Doctorat, curs 2016-2017
Organitzat pel Grup de recerca Manuscripts i Departament d’Història Moderna i Contemporània

Pensar i difondre la història:
des de la transversalitat de les disciplines
(Seminari de metodologia i recerca)

Divendres 24 de març de 2017
« Pensar la sobirania i la modernitat.
Discussions sobre les identitats i la nació »
Peter WAGNER (UNIVERSITAT DE BARCELONA)
Gerard ROSICH (UNIVERSITAT DE BARCELONA-
UNIVERSITAT DE HELSINKI)
Modern: Alfonso Calderón (UAB)

Aula 215, a les 10.30h
Edifici B
Facultat de Lletres – UAB

